

אחזקת מתקני משחקים בגנים ציבוריים

כללי

1. בעיר תל אביב-יפו מצויים 396 גנים ציבוריים, ב - 314 מתוך 396 הגנים הותקנו מתקני משחקים, הכוללים 3,400 פריטים שונים של משחקים.
2. נושא אחזקת מתקני משחקים בגנים הציבוריים הוא באחריות מחלקת שיפור רחובות ואתרים באגף שיפור פני העיר (להלן: "אגף שפ"ע"), האמונה על תיקוני מתקני המשחקים ושמירה על בטיחותם, ואילו מחלקת גנים ונוף באגף שפ"ע אחראית על אחזקת השטחים המגוננים בעיר ומטפלת בצביעת המתקנים, בשמירה על נקינותם ובהחלפת החול בארגזי החול וזאת באמצעות קבלנים שעומדים קשורה המחלקה בחוזי התקשרות.
3. מטרת הביקורת היתה לבדוק את אופן אחזקת מתקני המשחקים בגנים הציבוריים במהלך שנת 2003 וכללה, בין השאר, את הנושאים הבאים: תקציב, בדיקות בטיחות חודשיות ותקופתיות, עבודת רכות בטיחות מתקני משחקים, פניות על תקלות במתקני משחקים.
4. הביקורת שוחחה עם מנהל אגף שפ"ע, מ"מ מנהל המחלקה לשיפור רחובות ואתרים, מנהל מח' גנים ונוף, מנהל המוקד העירוני, חשבת חטיבת התפעול, מהנדסת בטיחות מתקני משחקים (מח' שיפור רחובות ואתרים), עוזר לתיאום ובקרה (מח' שיפור רחובות ואתרים), מוקדן (מח' שיפור רחובות ואתרים), מנהלי האזורים: צפון, מרכז, דרום, מזרח (מח' שיפור רחובות ואתרים), מנהל אזור צפון ומרכז (מח' גנים ונוף), מתאמת מיכון ו-GIS, ראש מדור מערכות מכניות (מכון התקנים).
5. הביקורת נערכה בין החודשים ינואר – יוני 2004.

ממצאים

המחלקה לשיפור רחובות ואתרים

6. המחלקה לשיפור רחובות ואתרים באגף שפ"ע אחראית, בין השאר, על אחזקת מתקני המשחקים בגנים הציבוריים. במחלקה מועסקים, נכון לסוף פברואר 2004, 47 עובדי עירייה (ב-47 משרות תקניות) וכן 52 עובדים יומיים, שהם עובדי שירות התעסוקה.
7. מבנה המחלקה שהינו אזורי, כולל את מטה המחלקה ששוכן ברח' הברזל 22 תל אביב - יפו, כאשר מ"מ מנהל המחלקה, המשמש בתפקידו מדצמבר 2003, ואנשי המטה מהווים תמיכה לוגיסטית לעובדי השטח המפוזרים ברחבי העיר עפ"י אזורי החלוקה: צפון, מרכז, דרום ומזרח.
8. להלן מבנה המחלקה:

9. תחומי העיסוק של המחלקה לשיפור רחובות ואתרים כוללים, בנוסף לאחזקת מתקני משחקים בגנים ציבוריים, את הנושאים הבאים: עמודי חסימה, התקנה ואחזקה; ניכוש עשבייה במדרכות ובמעברים; ניקוי מגרשים; דרישות פיקוח; ניקוי חצרות גני ילדים; גינון חצרות גני ילדים; ניקוי קיטור; הסרת גרפיטי; ספסלים – התקנה ואחזקה; אשפתונים – התקנה ואחזקה; לוחות מודעות – התקנה ואחזקה; פרגולות – התקנה ואחזקה; פסלים ואנדרטאות; שילוט ומספור בתים; שילוט רחוב מואר; סככות אוטובוס; גדרות באיי תנועה מגוננים; בטיחות מתקני משחק; ציוד והצבת מחסומים באירועים ובאירועי פח"ע; טיפול במפגעים (כתמי שמן, בורות וכו'); מזרקות; הורדת שילוט פרוע; הורדת שילוט לא חוקי; דגלול; מטה סופה (שאיבת מים מבתים, חצרות).

תקציב

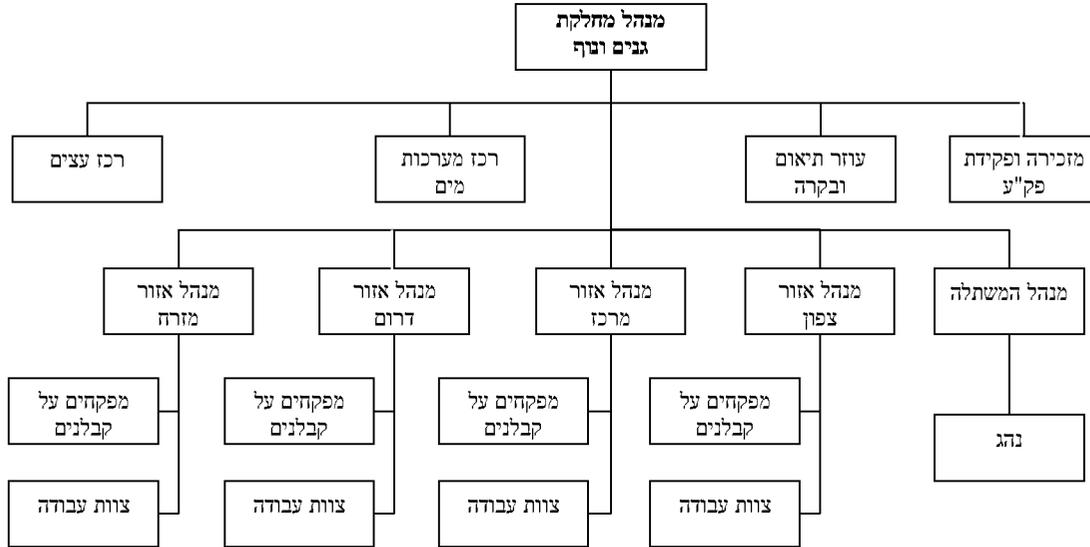
10. תקציב המחלקה לשיפור רחובות ואתרים בשנת 2003 כלל, בין היתר, עפ"י דברי ההסבר בספר התקציב, הקצבה שיועדה לתיקון, חידוש וצביעת מתקני משחקים וספסלים והתאמתם למפרט של מכון התקנים וכן להחלפת חול בארגזי החול פעמיים בשנה.
11. הצעת התקציב לסעיף זה היתה ע"ס של 220,000 ₪, התקציב המעודכן היה ע"ס 439,000 ₪ וההוצאה בפועל היתה ע"ס 431,635 ₪.

אחזקת ארגזי חול

12. במכרז מסגרת של מח' גנים ונוף מס' 224/01 שעניינו "אחזקה ושיקום שטחים מגוננים", נקבע בפרק "מבוא ותנאים כלליים" סעיפים 1.2.4.10.2 – 1.2.4.10.8 שנושאים "אחזקת ארגזי חול", בין השאר, כדלקמן:
- "הקבלן יחליף את החול בארגזי החול לפחות פעמיים בשנה, בסוף מרץ תחילת אפריל (לסיים לפני חג הפסח) וסוף אוגוסט תחילת ספטמבר (לסיים לפני ראש השנה), אלא אם כן יורה המנהל אחרת. אי ביצוע סעיף זה כלשונו יגרור פיצוי מוסכם ע"ח הקבלן בגובה 150 ₪ צמוד למדר לכל יום איחור".
- "לפני הכנסת חול חדש, יש לפנות לפחות 20 ס"מ להכנסת חול חדש ולפנות החול הישן מהשטח, לאתר מורשה או עפ"י החלטת המנהל. אין לשפוך חול חדש לפני בדיקת המפקח שאכן פונה חול ישן ובכמות מספקת אם לא יודיע כנדרש ייחשב כאילו לא ביצע את העבודה והמנהל יוכל לדרוש ביצוע חוזר של העבודה. פינוי החול ע"ח הקבלן".
- "הקבלן ידווח למפקח מידי יום בכתב בפקס, על הגנים בהם ביצע החלפת חול חדש, חתום ע"י מנהל העבודה והקבלן. אם לא ידווח כנדרש כמוהו כאילו לא ביצע את העבודה".
- "העבודות הנ"ל על חשבון הקבלן תשלום יהיה על כמות החול החדש עפ"י קוב, עפ"י המחיר בכתב הכמויות".

13. להלן מבנה מח' גנים ונוף באגף שפ"ע, האמונה על נושא החלפת החול בארגזי החול בגנים:

מח' גנים ונוף / אגף שפ"ע

14. הביקורת בדקה את אופן אחזקת ארגזי החול באזור צפון ובאזור מרכז במחלקת גנים ונוף ולהלן הממצאים:

אזור צפון

15. באזור צפון מועסקים שלושה קבלנים: י.י.; ר.ח.ל.ב. ו - ל.מ.ו. שזכו במכרז "אחזקה ושיקום שטחים מגוונים" והמבצעים עבודתם עפ"י החלוקה לאזורים שנקבעה במכרז.

16. לכל אחד מבין 5 המפקחים על קבלנים העובדים באזור צפון יש תוכנית עבודה שבועית, הכוללת את כל אתרי הגינון שבפיקוחו.

17. מנהל אזור צפון מסר לביקורת כי המפקחים ממלאים בשטח שני סוגי טפסים:

א. טופס "פיקוח יומי על אתר" – מכיל: תאריך; שם האתר ושם הקבלן; הנושא (ניקיון, ארגזי חול, ראשי מערכת, השקיה וכו'); סוג הבדיקה: לדוגמא בארגזי חול (ניקיון, חוסר חול, צואת כלבים); וממצאים. טופס זה משמש לצרכי פיקוח באתרים גדולים בהם שטחי גינון גדולים.

ב. טופס "סיוור בשטחים: אי תנועה, פס ירק כיכר, ערוגות" – מכיל: שם הקבלן; שם האתר; ניקיון; מדשאה; ערוגות; עצים וטור להערות. טופס זה משמש לצרכי פיקוח באתרים קטנים בהם קיימים שטחי גינון קטנים.

פק"ע (פקודת עבודה)

18. משהוחלט על החלפת חול בארגז החול, מוציא מפקח העבודה פק"ע (פקודת עבודה) הכוללת את תיאור העבודה, יח' מידה, מחיר יחידה, כמות מאושרת והסכום לתשלום.
19. לאחר שפקודת העבודה מאושרת ע"י הנהלת החשבונות והחשבות מוציא מנהל האזור פק"ע לביצוע לקבלן, המאושרת ע"י מנהל המחלקה והקבלן לשם התחשבות.
20. הביקורת בדקה 5 פקודות עבודה (פק"ע) לשנת 2003, כאשר תיאור העבודה בהן הוא "אספקה פיזור והידוק בשכבות של חול נקי לפי הנחיות המפקח וכמפורט במפרט מצ"ב" ולהלן הממצאים:
- א. פק"ע מס' 66025690 – מתייחסת לאתר ברח' מוריץ דניאל ובהערות המודפסות על גבי הפק"ע רשום: פוליטי + יהודה הנשיא + רבינא. כמות החול שאושרה היא 80 מ"ק והסכום לתשלום - 7,639.37 ₪. לפקודת העבודה צורף פתק ובו צוינה בכתב יד רשימת הגנים שבהם הוחלף חול בארגזי החול, ושלגביהם מתייחסת הפק"ע: פוליטי; רבינא; יהודה הנשיא; דניאל מוריץ.
- ב. פק"ע מס' 66025921 – מתייחסת לאתר ברח' בית אל בתל אביב - יפו, כמות החול שאושרה היא 45 מ"ק והסכום לתשלום - 2,600 ₪. לפקודת העבודה צורף פתק ובו צוינה בכתב יד רשימת הגנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול ולגביהם מתייחסת הפק"ע: גן בית אל; שושני הקטן; שושני הגדול; גינת משחקים פילדלפיה; רמה; טורקוב אשכנזי.
- ג. פק"ע מס' 66026491 – מתייחסת לאתר ברח' דרזנר יחיאל בתל אביב - יפו, כמות החול שאושרה היא 75 מ"ק והסכום לתשלום - 7,234.54 ₪. לפקודת העבודה צורף פתק ובו צוינה בכתב יד רשימת הגנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול ושלגביהם מתייחסת הפק"ע: יהודה ליש; ברקאי שמואל; רוזין; מלקינד; כצנלסון; חורשת רקאנטי + גינת משחקים; גינת משחקים המתנדב; בית צורי; קרן היסוד, גרונימן; חורשת רדינג; לאון בלום; כפר יונה; קרני יהודה.
- ד. פק"ע מס' 66026492 – מתייחסת לאתר ברח' בורלא יהודה בתל אביב - יפו. כמות החול שאושרה היא 35 מ"ק והסכום לתשלום - 3,388.70 ₪. לפקודת העבודה צורף פתק ובו צוינה בכתב יד רשימת הגנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול ושלגביהם מתייחסת הפק"ע: בוקשפן; לבנון 3; חורשת בורלא; גן זילבר; בראלי מ. מסחר; בראלי מול 10.
- ה. פק"ע מס' 66025933 – מתייחסת לאתר "גן גבעת הפרחים", כמות החול שאושרה היא 45 מ"ק והסכום לתשלום - 2,582.52 ₪. לפקודת העבודה צורף פתק ובו צוינה בכתב יד רשימת גנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול: גן ברלין; גבעת הפרחים; חורשת ילין; פרנקפורט.

21. מהממצאים שצוינו לעיל עולה כי:
- א. פקודות העבודה התייחסו לאתר אחד ולמעשה כללו החלפת חול בארגזי החול באתרים נוספים. עובדה זו לא באה לידי ביטוי בפקודות העבודה עצמן, אלא רק בפתקים שצורפו לפקודות העבודה.
 - ב. ממספר המ"ק של החול שהוחלף, המצוינים על גבי פקודות העבודה ומהסכום לתשלום, לא ניתן לדעת כמה מ"ק של חול הוחלפו בכל גן וכיצד חושבו כמויות אלו, שעל פיהם נקבע הסכום לתשלום.
22. מנהל אזור צפון מסר את המסמכים הבאים לביקורת:
- א. רשימה שכוללת את שמות הגנים שבהם מצויים ארגזי חול וכמות המ"ק שמכיל כל ארגז.
 - ב. רשימה ובה שמות הגנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול בשנת 2003. רשימה זו אינה כוללת את מספר המ"ק של החול שהוחלפו בכל גן.
23. מבירור שערכה הביקורת עם מנהל אזור צפון מסר האחרון כי:
- א. בשל קשיי תקציב הוחלף החול במהלך שנת 2003 רק בארגזי החול המאוד מלוכלכים או באלו שהיה בהם חוסר גדול של חול וגם זאת עפ"י סדרי עדיפויות.
 - ב. רשימת הגנים שבהם הוחלף החול בארגזים במהלך שנת 2003 נערכה על ידי, עפ"י דיווחים בע"פ שמסרו לו המפקחים, שאינם מתעדים בדוחות את העבודה שבוצעה.
 - ג. הקבלן אינו מדווח למפקח מדי יום בכתב באמצעות פקס, על הגנים בהם ביצע החלפת חול, ואף לא הופנתה דרישה כזאת אליו וזאת בניגוד למצוין בפרק "מבוא ותנאים כלליים", שבאם לא ידווח הקבלן כנדרש – כמוהו כאילו לא ביצע את העבודה.
 - ד. המפקחים עורכים במשרדם תחשיב של כמות המ"ק שיש להחליף בארגזי החול והתשלום עבורם, אך תחשיב זה אינו מצורף לפקודת העבודה.
- מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לסעיף 23 (ג) לעיל, כי: "למרות שהסעיף נכלל בחוזה עם הקבלן, בפועל בוצעה העבודה בשטח בליווי המפקחים ולכן לא היה צורך בכך. אבקש לציין כי על-פי המכרז החדש לאחזקת שטחים מגוונים (שיוכנס לתוקף ב- 2005), החלפת החול בגנים תיכלל במסגרת האחזקה החודשית השוטפת של הגן והפיקוח על החלפת החול יהיה פיקוח צף (בהתאם לסדרי קדימויות) ולא בדיעבד".

אזור מרכז

24. באזור מרכז מועסק הקבלן ו.ב. שזכה במכרז "אחזקה ושיקום שטחים מגוונים" והמבצע עבודתו עפ"י החלוקה לאזורים שנקבעה במכרז.

25. לכל מפקח מבין 6 המפקחים על קבלנים העובדים באזור המרכז, יש תוכנית עבודה שבועית הכוללת את כל אתרי הגיגון שבפיקוחו.
26. הביקורת בדקה 2 פקודות עבודה (פק"ע) לשנת 2003, כאשר תיאור העבודה בהן הוא "אספקה פיזור והידוק בשכבות של חול נקי לפי הנחיות המפקח וכמפורט במפרט מצ"ב", ולהלן הממצאים:
- א. פק"ע מס' 66027231 – מתייחסת לאתר "גן קלור". כמות החול שאושרה היא 155 מ"ק והסכום לתשלום - 9,530.68 ש"ח. לפקודת העבודה צורף פתק ובו צוינה בכתב יד רשימת הגנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול ושלגביהם מתייחסת הפק"ע: גן עוזיאל, דובנוב, גן העצמאות, גן שפיגל, גן הכובשים הגדול, גן רופין, גן האם, גן וינר, גן אמסטרדם, מרקוביץ, גן מהר"ל, גן צ'רלס קלור, החשמונאים.
- כמו כן צורף לפק"ע מזכר המופנה למנהל מח' גנים ונוף וחתום ע"י סגנית מנהל אזור מרכז ובו רשימת כמות המ"ק שיש להחליף בארגז החול שבכל גן המופיע בפתק שצורף לפק"ע.
- ב. פק"ע מס' 66025710 – מתייחסת לאתר ברחוב הכובשים. כמות החול שאושרה היא 242 מ"ק והסכום לתשלום - 18,524.24 ש"ח. לפקודת העבודה צורף פתק בכתב יד ובו רשימת הגנים שבהם הוחלף החול בארגזי החול ושלגביהם מתייחסת הפק"ע: גן הכובשים הקטן, גן שינקין, סעדיה גאון + הראשונים, גן אללוף, חיסין, קרוון, גן דובנוב, גן אליאנה – הציונות, גן אברמוביץ, גן הנביאים, גן מיכה, גן ערן, גור אריה.
- לפק"ע זו צורף מזכר המופנה למנהל מח' גנים ונוף וחתום ע"י סגנית מנהל אזור מרכז ובו רשימת הגנים, שבהם יש להחליף חול וכמות המ"ק שיש להחליף בכל ארגז חול שבכל גן המופיע בפתק שצורף לפק"ע.
27. מנהל אזור מרכז מסר לביקורת כי:
- א. במהלך שנת 2003 היה בשימוש טופס "תכנית עבודה שבועית למפקח", שכלל את שמות האתרים שעל המפקח לבקר בהם במהלך אותו שבוע והמופיעים בטור של תכנון ואילו בטור של ביצוע סומן באם נערך ביקור באתר אם לאו.
- ב. יש לציין כי טופס זה הוחלף במהלך שנת 2004 בטופס אחר, הכולל את שמות האתרים שעל המפקח לבקר במהלך שבוע נתון ותאריך הביקור באתרים.
- ג. בתום ביצוע תכנית העבודה השבועית מגיש כל מפקח למנהל אזור מרכז העתק מפורט של דוח, שבו רשימת הליקויים שנמצאו באתרים במהלך השבוע, שלגביו מתייחסת תכנית העבודה. הדוח המקורי נשלח לקבלן לשם תיקון הליקויים.

28. מהממצאים שצוינו לעיל עולה כי:
- א. פקודות העבודה התייחסו לאתר אחד ולמעשה כללו החלפת חול באתרים נוספים. עובדה זו באה לידי ביטוי בפתקים שצורפו לפקודות העבודה.
- ב. לפקודות העבודה צורפו רשימות ובהם שמות הגנים וכמות המ"ק שיש להחליף בכל גן, אך לא ניתן לדעת כיצד חושבו כמויות אלו וזאת מכיוון שלא צורפו לרשימות התחשיבים שעל פיהם נקבעה כמות המ"ק של החול להחלפה.
29. מבירור שערכה הביקורת עם מנהל אזור מרכז, מסר האחרון כי:
- א. בשל קשיי תקציב הוחלף החול במהלך 2003 רק בארגזי החול המאוד מלוכלכים או באלו שהיה בהם חוסר גדול של חול וגם זאת עפ"י סדרי עדיפויות.
- ב. לא הוכנה על ידיו רשימה, שכוללת את שמות הגנים שבהם מצויים ארגזי חול וכמות המ"ק שמכיל כל ארגז. לפני מועד החלפת החול בארגזי החול מודדים המפקחים בשטח את כמות החול שיש להחליף ומעבירים לסגנית מנהל אזור מרכז את הנתונים, לשם העברתם יחד עם פקודות העבודה לחתימת מנהל מח' גנים ונוף.
- ג. לאחר שנמסרה לקבלן רשימת הגנים שבהם יש להחליף חול, מודיע הקבלן למנהל אזור מרכז על הגעתו לגנים שבהם התבקש לבצע החלפת חול. מנהל אזור מרכז מגיע בשלב שבו הוצא החול ונשאר במקום כדי לפקח על המשך עבודת הקבלן.
30. מנהל אזור מרכז טען בפני הביקורת כי אינו מוצא לנכון לקבל דיווח מהקבלן על ביצוע העבודה בכתב, באמצעות הפקס, כפי שמצוין בפרק "מבוא ותנאים כלליים" במכרז, מכיוון שהוא בעצמו מלווה את תהליך החלפת החול שנעשה ע"י הקבלן.
- מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "בפקודת העבודה הממוחשבת המקום לפירוט האתרים מוגבל, לכן צורפו רשימות ידניות של הגנים שבהם הוחלף החול בפועל. חישוב המ"ק להחלפה בכל אתר מתבצע על-פי מכפלת שטח הארגז בגובה החול שיש להחליף. באזור הצפון – מידות הארגזים רשומות אצל מנהל האזור, אך לא צורפו לפקודות העבודה. באזור המרכז נמדדו הארגזים לפני תחילת העבודה שלווה בפיקוח צמוד ורשמו ביזמן העבודה את הכמות הכוללת (מחוסר מקום לפרט). ניתנה הנחיה לצרף לכל פקודה ופקודה את הפירוט של הגנים והמ"ק".

הבסיס החוקי לביצוע בדיקות בטיחות של מתקני משחקים

31. המחלקה לשיפור רחובות ואתרים אחראית, במסגרת אחזקת מתקני המשחקים בגנים הציבוריים המצויים בתחום שטח שיפוטה של העיר תל אביב - יפו, על בטיחותם ועליה לפעול בהתאם לדרישות התקן בנושא, שהינו תקן רשמי המחייב עפ"י חוק התקנים, התשי"ג – 1953.

32. התקן הישראלי (ת"י) 1498, שנקבע ע"י מכון התקנים הישראלי ונושאו מתקני משחקים, פורסם בילקוט הפרסומים 4118 בתאריך 3/6/93 והוא תקן הנתון לשינויים, העוסק בדרישות תכנון, בנייה, התקנה ובטיחות.
33. חלק 4 בתקן 1498 מגדיר את סוג הבדיקות הבטיחותיות שיש לבצע במתקני המשחקים ומחלקן לבדיקות חודשיות ותקופתיות.
34. הבדיקות החודשיות מוגדרות בחלק 4 לתקן 1498 כדלקמן: "כל המתקנים שמשמשים בהם באופן קבוע ייבדקו בבדיקה חזותית לפחות פעם בחודש, כדי שתהיה אפשרות לגלות פגמים אפשריים בהקדם. הבדיקה תיעשה בהתאם לנוב בטבלה 1 על ידי בעלי המתקן או האחראים לו".
35. להלן טבלה 1 המציינת בחלק 4 לתקן ובה מופיעים הפרמטרים שעל פיהם יש לבצע את הבדיקה החודשית:

טבלה 1 – פרטים לבדיקה חזותית חודשית

פגמים אפשריים	הפרטים הנבדקים	
היעדר חלקי מבנה, סדקים, שברים וכדומה	מבנה כללי (חלקים קבועים ואחרים)	1.
היעדר אמצעי חיבור, התרופפות סגירה, היעדר אמצעי הבטחה מפני התרופפות	אמצעי חיבור	2.
היעדר חומר סיכה במסבים, פגם בתנועה (חופש יתר או היתפסות)	חלקים נעים	3.
אי תקינות החיבורים ושחיקתם	שרשרות	4.
חופש בין היסוד לקרקע, בליטת היסוד מעל פני הקרקע	יסודות	5.
היעדר כיסוי, נקיון הכיסוי	כיסוי המשטחים שמתחת למתקנים ובסביבתם	6.
השחתה	חבלים	7.

36. בנוהל עירוני מס' 716 מתאריך 1/12/03 שנושאו "בטיחות במתקני משחק", מצויין בסעיף 5 (א) "בדיקה חודשית של מפקח מתקני משחק", בין השאר, כדלקמן: "הבדיקה היא בדיקה ויזואלית יזומה, מפקח מתקני משחק יוצא לשטח בודק את המתקן ופוחת תקלה במוקד המחלקה במידה ומצא תקלה...".
37. יש לציין כי אין בנוהל העירוני "בטיחות במתקני משחק" כל התייחסות למהות הבדיקה הויזואלית החודשית, כפי שמגדיר ומחייב חלק 4 בתקן 1498. בתגובה לממצאים מסר מנהל אגף שפ"ע כדלקמן: "אנו נפעל לביצוע תיקון נוהל עירוני מס' 716 כנדרש".

38. חלק 4 בתקן מגדיר בדיקה תקופתית כדלקמן: "כל מתקן ייבדק לפחות פעם ב-12 חודשים בבדיקה תקופתית, על ידי מעבדה מאושרת". יש לציין כי הסמכות לביצוע הבדיקה השנתית היא בידי מכון התקנים או בידי אנשים שהוסמכו לכך ע"י מכון התקנים.
39. בנוהל העירוני "בטיחות במתקני משחקים" סעיף 5 (ג) מצויין כדלקמן: "אחת לשנה באחריות מנהל מחלקת שיפור הרחובות והאתרים לדאוג ולקבל אישור מכון התקנים על כל מתקן ומתקן בעיר כי אכן המתקן מתאים לתקן הישראלי הקבוע בחוק".

בדיקות חודשיות

40. הבדיקות החודשיות של מתקני המשחקים בגנים הציבוריים בעיר תל אביב - יפו מבוצעות ע"י 5 מפקחי בטיחות מתקני משחקים בארבעת האזורים של העיר (צפון, דרום, מזרח, מרכז).
41. מפקחי הבטיחות של מתקני המשחקים מסרו לביקורת כי הבדיקה החודשית של מתקני המשחקים שהם עורכים הינה בדיקה ויזואלית יזומה הכוללת, בין השאר, בדיקת שאקלים (טבעות) של שרשראות, בלאי של מתקני עץ, ידיות אחיזה ומכשולים כגון זיזים ומסמרים בולטים. במידה ונמצאה תקלה באחד המתקנים נמסרים פרטי המפגע למוקדן המחלקה, אשר פותח תקלה במערכת האחזקה.
42. הביקורת מצאה כי נכון למועד איסוף הממצאים (פברואר 2004), מתוך 5 מפקחי בטיחות מתקני משחקים רק שני מפקחים מאזור צפון ומזרח עברו הכשרה בת יומיים בנושא בטיחות מתקני משחקים במכון התקנים, הכוללת את הנושאים הבאים:
- א. הכרת תקן 1498 בדגש על תחזוקה.
 - ב. תקן איכות נוהל מת"י 005 – בדיקה של יצרני מתקני משחקים.
 - ג. ההיבט המשפטי.
 - ד. רשימות תיוג.
 - ה. סיור במגרש משחקים – עריכת מבדק והדגמה של בדיקה חודשית.
 - ו. בחינה תיאורטית ומעשית.
43. הביקורת העלתה כי מפקחי הבטיחות לא הונחו ע"י הממונים עליהם, מנהלי האזור ו/או סגני מנהלי האזור, לבדוק את מתקני המשחקים עפ"י הפרמטרים לבדיקה הקבועים בחלק 4 לתקן 1498 ועל כן בדקו מפקחי הבטיחות את מתקני המשחקים עפ"י ההנחיות שניתנו להם, הנסיון שצברו במהלך עבודתם ושיקול דעת שהפעילו. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "במהלך שנת 2003 במצבת כ"א במחלקה היו רק 2 מפקחי מתקני משחק שהוכשרו ע"י מכון התקנים באופן רשמי. המפקחים ביצעו בדיקה ויזואלית שתאמה במידה רבה את המוגדר בתקן ונבנתה על-פי הידע והניסיון שנרכש במחלקה במהלך השנים. כמו כן, במידת הצורך פנו המפקחים להתייעצות עם רכזת בטיחות המתקנים וקראו לה לשטח. ברצוני לציין, שבמהלך

2004, בהמשך ליישום המבנה הארגוני החדש, בוצעו שינויים משמעותיים בתחום זה, הכוללים הכשרת המפקחים ושינוי בתישוד ובקרה כדלקמן (הדגשה במקור): הבדיקות החודשיות של מתקני המשחק בנגים הציבוריים בעיר תל אביב יפו מתבצעות ע"י 5 מפקחי בטיחות מתקני משחק שהוכשרו ע"י מכון התקנים לביצוע הבדיקות החודשיות. במחלקה לשיפור רחובות ואתרים, הוכשרו ע"י מכון התקנים 19 מפקחי מתקני משחק שאמורים לתת גיבוי למפקחי מתקני המשחק ומצד שני ליצור רצף בדיקות בטיחותיות בתהליך ולמנוע עצירה כל שהיא הנגרמת מפאת מחלה או חופשה. כיום, בכל בדיקה חודשית ממולא טופס בדיקה לפי חלק 4 לתקן 1498 שנחתם ע"י מפקח מתקני המשחק ומנהל האזור שמבקר את המפקח ואופן תפקודו. בנוסף, מפקח מתקני משחק מצמיד מדבקה המתארת את תאריך הבדיקה, שענת הבדיקה ושם הבודק בכל בדיקה ובדיקה".

44. מלבד אזור דרום, נמסר לביקורת ע"י מנהלי האזורים, כי נכון לחודש פברואר 2004 לא הוכנו תיקי גן המכילים תכולת מתקני המשחק של כל גן ופעולות המתייחסות לגן כגון בדיקות חודשיות או הודעות על תקלות (מוקד או פנימיות) שטופלו. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "פירוט תכולת מתקני המשחק של כל גן ופירוט התקלות במתקני המשחק נרשמים במחשב במערכת אחזקה. טפסי הבדיקות החודשיות לא נשמרו בכל אזור, אלא נמסרו למנהל המחלקה דאז. כיום, עם יישום השינוי הארגוני, הוכנו טפסים ונהלי עבודה ברורים המחייבים את כל האזורים. מנהלי האזורים ומפקחי מתקני המשחק מנהלים רישום מדויק, בונים ת"ע ובוחנים תכנון מול ביצוע באופן שוטף".

45. הביקורת בדקה את אופן ביצוע הבדיקות החודשיות ע"י מפקחי מתקני המשחקים ב - 4 האזורים של העיר, במחצית השנייה של שנת 2003, ולהלן הממצאים:

אזור מרכז

46. גבולות אזור מרכז כוללים את דרך נמיר, שד' רוקח, רח' הרברט סמואל (לאורך הטיילת) עד ליפו. גזרה זו כוללת, לדברי מנהל אזור מרכז, נכון לחודש פברואר 2004, 73 גנים.

47. לרשות אזור מרכז במחלקת שיפור רחובות ואתרים הוקצו שני רכבים וקטנוע הנמצא בדר"כ בשימוש של אחד ממפקחי המשחקים, לצורך בדיקת מתקני המשחקים וביצוע תיקונים שיש לבצע במקרים של תקלות (מפגעים); ואילו מפקח העבודה השני מטפל, לדבריו, בנוסף לתפקידו כמפקח מתקני משחקים בריהוט רחוב, כולל הטיפול בתקלות ברח' הרברט סמואל (טיילת) כגון פרגולות, ריצוף, גרנוליט ועוד.

48. לדברי מנהל אזור מרכז ומפקחי הבטיחות, במהלך שנת 2003 לא היתה תוכנית עבודה יומית או חודשית וכן גם לא היו טפסים, שמיועדים לממצאים שנמצאו בבדיקות החודשיות של מתקני המשחקים בכל גן. מפקחי הבטיחות החליטו ביניהם באלו גנים כל אחד מהם יערוך בדיקה (בכל

יום) מתוך הרשימה הממוחשבת של הגנים באזורם, הכוללת את שם האתר, סוג האתר (גן, חורשה, גן משחקים), שכונה ורחוב.

49. בתחילת כל חודש היה מועבר למנהל המחלקה "דוח מתקני משחקים" המתייחס לחודש הקודם והכולל רשימת תקלות שנמצאו בגנים באותו החודש. הרשימה כללה את שם הגן, כתובתו וסוג התקלה.

50. יש לציין כי מדוחות אלו לא ניתן לדעת כמה גנים נבדקו במהלך החודש, באילו תאריכים נבדקו הגנים ומי משני מפקחי בטיחות מתקני המשחקים ערך את הביקורת.

אזור צפון

51. גבולות הגזרה של אזור צפון הם שכונת המשתלה (מזרח), צומת גלילות (צפון), גשר אוסישקין (מערב) ושד' רוקח (דרום). גזרה זו, לדברי מנהל אזור צפון, נכון לחודש פברואר 2004, כוללת 98 גנים המכילים מתקני משחקים.

52. לאזור צפון הוקצו שני רכבים המשמשים לצרכי עבודה. רכבים אלו לא משמשים, לדברי מנהל אזור צפון, את מפקח בטיחות מתקני המשחקים לצורך עבודתו היומיומית, אותה הינו מבצע רגלית או בתחבורה ציבורית. בתגובה לממצאים מסר מנהל אגף שפ"ע כי: "אכן יש מחסור ברכבים. עקב ריבוי המטלות לא ניתן להצמיד רכב לכל מפקח מתקני משחק ומנהל האזור מקצה את הרכבים על-פי שיקול דעתו".

53. במהלך שנת 2003 לא היתה תוכנית עבודה יומית או חודשית וכמו כן לא היו דיווחים יומיים לגבי הגנים בהם ביקר מפקח בטיחות מתקני משחקים ומצב מתקני המשחקים אותם בדק.

54. הביקורת מצאה כי מפקח מתקני המשחקים מילא מדי חודש טופס ריכוז בדיקה חזותית של מתקני המשחקים. בטופס זה מצויין תאריך הבדיקה, כתובת, שם המתקן, סוג המפגע.

55. הביקורת בדקה את נתוני ריכוז הבדיקה החזותית של מפקח מתקני המשחקים לחודשים אוגוסט 2003 וספטמבר 2003 ולהלן הממצאים:

אוגוסט 2003

מס' בדיקה	מס' גנים שנבדקו	מספר הגנים שבהם כל המתקנים נמצאו תקינים	מספר הגנים בהם נמצאו תקלות במתקנים
1.	1	-	1
2.	25	17	8
3.	1	-	1
4.	5	4	1
5.	1	-	1

מס' גנים שנבדקו	מספר הגנים שבהם כל המתקנים נמצאו תקינים	מספר הגנים בהם נמצאו תקלות במתקנים	תאריך בדיקה	מס' בדיקה
29	22	7	18/8	6.
10	9	1	19/8	7.
12	9	3	20/8	8.
3	1	2	21/8	9.
1	-	1	25/8	10.
88	62	26	סה"כ	

56. מטבלת נתוני ריכוז הבדיקה החזותית לחודש אוגוסט 2003 עולים הממצאים הבאים:

- במהלך 10 ימים נבדקו 88 גנים.
- בתאריך 4/8 נבדקו 25 גנים ובתאריך 18/8 נבדקו 29 גנים.
- בתאריכים 3/8, 17/8, 25/8 ובמועד נוסף לא ידוע נבדק גן אחד בכל אחד מתאריכים אלו.
- יש לציין כי לא ניתן לדעת בוודאות את מספר הגנים המכילים מתקני משחקים שהיו קיימים באוגוסט 2003, וזאת בשל העובדה כי הרשימות הממוחשבות של הגנים באזור נמצאו ע"י הביקורת לא מעודכנות (ראה סעיפים 107-109).

57. **ספטמבר 2003:**

מס' גנים שנבדקו	מספר הגנים שבהם כל המתקנים נמצאו תקינים	מספר הגנים בהם נמצאו תקלות במתקנים	תאריך בדיקה	מס' בדיקה
11	9	2	1/9	1.
15	12	3	4/9	2.
9	6	3	7/9	3.
17	13	4	8/9	4.
19	15	4	9/9	5.
17	15	2	10/9	6.
88	70	18	סה"כ	

58. מטבלת נתוני ריכוז הבדיקה החזותית לחודש ספטמבר 2003 עולה כי מפקח בטיחות מתקני משחקים ביצע בדיקות של 88 גנים ב - 6 ימים.

59. מפקח בטיחות מתקני משחקים מסר לביקורת בעקבות ממצאים אלו כי בחודשים אוגוסט וספטמבר 2003 מילא מטלות נוספות שהוטלו עליו, כגון: פיקוח על עובדים, הורדת שלטים ועוד. כדי להספיק לבדוק את כל מתקני המשחקים בגנים במהלך החודשים אוגוסט וספטמבר 2003 נאלץ, לדבריו, לבדוק כמות גדולה של גנים בזמן קצר ולצורך משימה זו הסתייע ברכב עם נהג.

60. הביקורת בדקה את סבירות הדיווח של מפקח בטיחות מתקני משחקים על כך שבדק 29 גנים בתאריך 18/8/03.
61. בתאריך 22/7/04 יצאה הביקורת, עפ"י בקשתה, עם מ"מ מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים יחד עם נהג המחלקה ברכב שבשימוש מחלקת שיפור רחובות ואתרים.
62. הביקורת ביקרה ב - 29 גנים, שלגביהם דיווח מפקח בטיחות מתקני משחקים כי בדק בתאריך 18/8/03. במהלך הביקורת נמדדו הפרמטרים הבאים: זמן הגעה לגן; זמן הגעה למתקנים בגן; מספר מתקנים בגן.
63. יש לציין כי לא נערכה בדיקה בטיחותית של המתקנים, במהלך בדיקת הביקורת, אך נקבע בהסכמת מ"מ מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים, זמן בדיקה ממוצע של $\frac{1}{4}$ שעה בכל גן, לצורך מדידת הזמנים.
64. מממצאי הביקורת עולה כי בדיקת המתקנים ב - 29 גנים, שבוצעה בתאריך 22/7/04, אורכת 8 שעות ו - 37 דקות, ברצף וללא כל הפסקות. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובתו לממצאים כי: **"מספר עובדות יכולות לנמק סטייה זו, והן (הדגשה במקור): (1) בחודש אוגוסט מתקני המשחק נבדקו ע"י מפקח שלא הוכשר ע"י מכון התקנים, כלומר תהליך הבדיקה לא התבצע במשך רבע שעה אלא נערך בזמן קצר יותר. (2) הבדיקה בוצעה באופן ויזואלי ללא פירוט ורישום מדויק כפי שמתבצע כעת, דבר שמצמצם את תהליך זמן הבדיקה. (3) כשנשאל המפקח כמה זמן הוא עורך תהליך הבדיקה, ענה כ-15 דקות ואף יותר, שכוונתו לתהליך בדיקה מבוקר כפי שמתבצע כיום במחלקה. (4) ללא ספק, כיום תהליך הבדיקה מתבצע בזמנים ריאליים, מאחר והבדיקה מתבצעת עפ"י התקן הנדרש במדויק והבקרה והיישום מבוצעים בהתאם"**.
65. מבדיקת גליון הנוכחות של מפקח בטיחות מתקני משחקים נמצא כי בתאריך 18/8/03 עבד מפקח בטיחות מתקני משחקים 7 שעות ו - 51 דקות.

אזור דרום

66. גבולות הגזרה – גבול תל אביב בת ים (דרום), רח' החרש, רכבת (מזרח), יפו תל אביב (צפון), רח' יפת ושכ' עג'מי (קו הים). באזור דרום, לדברי מנהל אזור דרום, נכון לחודש פברואר 2004, מצויים 81 גנים המכילים מתקני משחקים.
- לרשות אזור דרום הוקצו שני רכבים המשמשים לצרכי עבודה. רכבים אלו אינם משמשים את מפקח בטיחות מתקני משחקים, המבצע עבודתו רגלית או בתחבורה ציבורית.
67. מפקח הבטיחות מילא טופס "בדיקת מתקני משחק" מדי יום לכל גן, שבו ערך בדיקה חזותית. טופס זה מכיל את תאריך הבדיקה, שם הגן, כתובת, שם המתקן וסוג התקלה/המפגע במידה וקיים.
68. הביקורת בדקה את טופסי בדיקת מתקני המשחק לחודשים אוגוסט וספטמבר 2003 ולהלן הממצאים:

אוגוסט 2003

מספר הגנים בהם נמצאו תקלות במתקנים	מספר הגנים שבהם כל המתקנים נמצאו תקינים	מס' גנים שנבדקו	תאריך בדיקה	מס' סה"כ
5	10	15	3/8	.1
1	13	14	4/8	.2
3	10	13	5/8	.3
3	15	18	6/8	.4
-	10	10	31/8	.5
<u>12</u>	<u>58</u>	<u>70</u>		

69. מנתוני הטבלה לחודש אוגוסט 2003 עולה כי במהלך 5 ימים נבדקו ע"י מפקח בטיחות מתקני משחק 70 גנים שבהם מצויים מתקני משחקים.

ספטמבר 2003

מספר הגנים בהם נמצאו תקלות במתקנים	מספר הגנים שבהם כל המתקנים נמצאו תקינים	מס' גנים שנבדקו	תאריך בדיקה	מס' סה"כ
4	7	11	1/9	.1
2	18	20	2/9	.2
-	13	13	3/9	.3
9	6	15	4/9	.4
<u>15</u>	<u>44</u>	<u>59</u>		

70. מנתוני הטבלה לחודש ספטמבר 2003 עולה כי במהלך 4 ימים נבדקו ע"י מפקח בטיחות מתקני משחקים 59 גנים. יש לציין כי בשל דוחות פירוט אתרים הממוחשבים, שנמצאו ע"י הביקורת לא מעודכנים (ראה סעיפים 109-107), לא ניתן לקבוע כמה גנים, שבהם מתקני משחקים, היו קיימים בחודשים אוגוסט וספטמבר 2003.

71. מפקח בטיחות מתקני משחק של אזור דרום מסר לביקורת בעקבות הממצאים שהוצגו בפניו כי בשל מטלות נוספות שהטיל עליו מנהל האזור, ביקש ממנו האחרון לרכז את בדיקות מתקני המשחקים במספר ימים מועט ככל האפשר.

אזור מזרח

72. גבולות הגזרה – רח' דרך הטייסים (מזרח), רח' יגאל אלון (מערב), ערבי נחל עד יגאל אלון (צפון), שכ' עזרא והארגזים (דרום). לדברי מנהל אזור מזרח, מצויים בתחום האזור, נכון לחודש פברואר 2004, 70 גנים שבהם מתקני משחקים.

73. לרשות אזור מזרח הוקצו שני רכבים ושני קטנועים. מפקח בטיחות מתקני משחקים מבצע את הבדיקות החודשיות של המתקנים רגלית או בתחבורה ציבורית.
74. הדיווח על בדיקות מתקני המשחקים בשנת 2003 נרשם ע"י מפקח בטיחות מתקני משחקים מדי חודש על גבי "דוח פירוט אתרים" ממוחשב, המכיל את הגנים שבהם מתקני משחקים שבתחום האזור. ליד שם הגן וכתובתו נרשם בכתב יד תאריך הבדיקה ובטור של הערות נרשם באם המתקנים תקינים. במקרים בהם נמצאו תקלות/מפגעים במתקנים, נרשם סוג המפגע ובאם תוקן.

בדיקות תקופתיות

75. תקן 1498 (חלק 4) מתייחס, בין השאר, לבדיקות התקופתיות של המתקנים ומציין כי כל מתקן ייבדק לפחות פעם ב - 12 חודשים בבדיקה תקופתית ע"י מעבדה מאושרת.
76. רכזת בטיחות מתקני משחקים מסרה לביקורת כי לבד מבדיקות נקודתיות שנעשו במתקני משחקים ע"י מכון התקנים עקב פניות מטעם העירייה בגין בעיות בטיחות, לא נערכו בדיקות תקופתיות של כל מתקני המשחקים בתל אביב - יפו ע"י מכון התקנים, מאז שנת 1991, מועד כניסתה לתפקיד.
77. ראש מדור מערכות מכניות במכון התקנים מסר לביקורת כי לא זכור לו מתי לאחרונה בוצעו בדיקות תקופתיות של מכון התקנים בכל מתקני המשחקים בתל אביב - יפו ואין באפשרותו לבדוק זאת.
78. בתאריך 7/10/03 התקיים דיון אצל מנכ"ל העירייה בנושא "מתקני משחקים ברחבי העיר" בהשתתפות המשנה למנכ"ל העירייה, מנהל אגף שפ"ע, מנכ"ל מכון התקנים ומנהל אגף תעשייה במכון התקנים. בישיבה זו מסר מנהל אגף שפ"ע, בין השאר, כי הוגשה בקשה למרכז השלטון המקומי שמכון התקנים הישראלי יסמיך את אנשי העירייה לבצע בדיקות מסודרות, ומכיוון שלאחרונה הוסמכו מספר גורמים חיצוניים שבאפשרותם לערוך הבדיקות, מציע מנהל אגף שפ"ע לשלוח את אנשי העירייה העוסקים בנדון ללמידת הנושא ולביצוע הבדיקות כמבוקש.
79. להלן ההחלטות שהתקבלו בדיון ע"י מנכ"ל העירייה:
- "א. חשוב לקבל את הסמכת מכון התקנים לבדיקת מתקני המשחקים.
- ב. במסגרת התקציב המוקצה לנושא (כ-300 אש"ח) יש לבצע ברחבי העיר בדיקות מסודרות ללא דיחוי.
- ג. חדרות הבדיקות, אחת לשנה, בהתאם לתקנות. במידה והתקנות תשתנה, יש לבקר בהתאם. הבדיקות תבוצענה ע"י מכון התקנים.
- ד. באחריות המשנה למנכ"ל לקיים פיילוט – הכוונה היא לקבל מועדת התקינה אפשרות להסמיך בעירייה גורמים ולתת בידיהם אחריות לנושא, זאת תחת קריטריונים מחמירים. כמובן טעון אישור ועדת התקינה.
- "

ה. מנכ"ל מכון התקנים תבצע בדיקה בהתאם להזמנות מאגף שפ"ע."

מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובתו לממצאים כי: "בעבר, מדיניות העירייה הייתה שלא לבצע את הבדיקות התקופתיות ע"י מכון התקנים, עקב עלותן הגבוהה. בעקבות החלטת מנכ"ל העירייה מתאריך 7.10.03, מתבצע תהליך בדיקה בטיחותית רחבת היקף של מכון התקנים. הבדיקה מתבצעת בכל מתקני המשחק בנינות הציבוריות בתקציב של כ-300 אש"ח, זמן משוער לסיים הבדיקה 30.10.04. במסגרת בדיקת מתקני המשחק מתלווים מפקחי מתקני המשחק לבדוקי המכון מהטעמים הבאים:

- רכישת מיומנות בדיקה.
- תיקון הליקויים תוך כדי בדיקה חוסך משאבים ותקציב נוסף לצורך בדיקה חוזרת."

עבודת רכות בטיחות מתקני משחקים

80. רכות בטיחות מתקני משחקים, המשמשת בתפקידה זה משנת 1991, מבצעת פעמיים בשנה בדיקות של כל מתקני המשחקים וזאת בנוסף לבדיקות החודשיות של מפקחי בטיחות מתקני המשחקים.

81. נוהל עירוני "בטיחות במתקני משחק" מגדיר את תפקיד רכות בטיחות מתקני משחקים כדלקמן: "מרכז/ת שהוכשר/ה ע"י מכון התקנים לבדיקת בטיחות מקיפה במתקני משחק אחת לשנה ואחראית/ת על מפקחי בטיחות במתקני משחק המבצעים את העבודה אחת לחודש".

82. יש לציין כי רכות בטיחות מתקני משחקים הוכשרה כבודק חודשי בקורס של מכון התקנים (קורס בן יומיים) אך לא הוסמכה ע"י מכון התקנים כבודקת שנתית של מתקני משחקים ועל כן בדיקות אלו נעשות בנוסף לבדיקות שעל מכון התקנים לבצע לפי חלק 4 לתקן 1498.

83. כאמור, מתקני המשחקים נבדקים ע"י רכות בטיחות מתקני משחקים פעמיים בשנה בעזרת כלים מדידים עפ"י דרישות התקן, כאשר הבדיקה כוללת הילכדויות (ראש, רגל, יד, אצבע), גובה המתקן, שחיקה של שאקלים (טבעות), יסודות המתקנים, חלודה, מצב החול בארגזי החול (חוסר או לכלוך), מרחק בין הנדנדות ועוד. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובתו לממצאים כי: "רכות בטיחות מתקני משחקים הוכשרה ע"י מכון התקנים לבדיקות חודשיות בלבד, זאת מאחר שמכון התקנים לא הסכים להכשיר בודקים מהרשויות המקומיות לצורך בדיקות תקופתיות (הדגשה במקור). לאור האמור לעיל, התבצעו הבדיקות לפי הניסיון הנוצר, בשנים רבות של עבודה בתחום וע"י רכישות אביזרים וחומר תיאורטי מעודכן. כיום, מכון התקנים מתכנן לבצע שינוי שיוביל להכשרת עובדים ברשויות לביצוע הבדיקות ובדיקת מכון התקנים תתבצע אחת לשלוש שנים".

84. רכות בטיחות מתקני משחקים מסרה לביקורת כי בשל העובדה שלא עברה כל השתלמות של מכון התקנים, הכוללת שימוש בכלים המדידים, נאלצה ללמוד בכוחות עצמה, בעזרת הניסיון שצברה במהלך עבודתה, את השימוש בכלים המדידים ועל כן רק במהלך שנת 2003 החלה להשתמש בהם לצורך בדיקות המתקנים.

85. רשימת הגנים שבהם מתקני משחקים שעל רכזת בטיחות מתקני משחקים לבדוק מדי חודש מכילה בין 30 ל - 40 גנים. רשימה זו נקבעה בשנת 1993 ובמהלך השנים התווספו לרשימה עדכונים לגבי גנים חדשים שבהם הותקנו מתקני משחקים. לדברי רכזת בטיחות מתקני משחקים, הגנים שבהם מתקני המשחקים הנבדקים על ידי עפ"י הרשימה הממוחשבת החודשית אינם תמיד מרוכזים באזור מסוים, עובדה הגורמת לסרבול בעבודה וכרוכה בנסיעות מיותרות בין גנים המרוחקים זה מזה. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "סבב הביקורות נקבע לפני שנים באופן שכל גן ייבדק פעמיים בשנה. בד"כ גנים מאותה שכונה נבדקו באותו חודש, אולם שולבו שכונות מרובעים שונים בעיר ובמהלך השנים נבנו שכונות חדשות. בחודשים האחרונים, נבנתה מחדש תוכנית העבודה לביקורת התקופתית, באופן שבכל חודש ייבדקו גנים מאזורים סמוכים ככל האפשר".
86. ראש מדור מערכות מכניות במכון התקנים, שבתחום אחריותו, בין השאר, כל נושא התקן של מתקני המשחקים, מסר לביקורת כי בשנת 2000 יצא תקן מעודכן, שבו נקבעו מרווחי בטיחות חדשים למתקני המשחקים ובעקבות כך נעשה שינוי בתחום של הילכדויות ראש הנובע משינוי במרווחים. מכון התקנים איפשר לרשויות תקופת התארגנות של 3 שנים (עד שנת 2004) כדי להתאים את מתקני המשחקים לדרישות ההילכדויות החדשות, מידע על עדכון התקן הועבר למרכז השלטון המקומי.
87. רכזת בטיחות מתקני משחקים מסרה לביקורת כי לא קיבלה כל הודעה על השינוי בתקן מהמרכז לשלטון מקומי. רק ביוני 2003 נודע לה באקראי על כך. בעקבות כך הוזמנה ממכון התקנים החוברת ובה החומר הנוגע לתקן המעודכן. חוברת זו התקבלה בדצמבר 2003. אי לכך, לדבריה, לא הותאמו מתקני המשחקים לדרישות הנובעות מהשינוי בתקן במהלך השנים 2000-2003. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "עד לחודש יוני 2003 לא התקבלה כל הודעה משום גורם המתייחס לשינוי תקן במתקני המשחק, או לגבי פרק זמן שהוקצב לרשויות לטובת הבאה לתקן החדש. עם קבלת ההודעה, נרכשה חוברת הסבר על תחום התקן ועפ"י כך התחלנו להביא את מתקני המשחק בזמן קצר לתקן המבוקש (הדגשה במקור)".
88. רכזת בטיחות מתקני משחקים אינה ממונה על מפקחי בטיחות מתקני משחקים, וזאת בניגוד להגדרת תפקידה המצויינת בנוהל העירוני "בטיחות במתקני משחק" (ראה סעיף 81). מהנדסת הבטיחות מסרה לביקורת כי דוחות הבדיקות החודשיות של מפקחי הבטיחות לא הועברו מעולם לידיה ואי לכך היא אינה מבצעת מעקב על תיקוני מתקני המשחקים בעיר. אולם, במקרים של תקלות מורכבות שקיימת בהן סכנה בטיחותית – נוהגים מפקחי הבטיחות להתייעץ עימה והיא אף יוצאת לשטח לבדוק באמצעות הכלים המדידים שברשותה באם תוקנו התקלות בהתאם לדרישות התקן.

מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "בשנת 2003, מפסי הבדיקות החודשיות לא נשמרו בכל אזור, אלא נמסרו למנהל המחלקה דאז... . בנושא זה בוצע שינוי ונכון להיום ריכוז הבדיקות החודשיות מועבר כל חודש לרכות בטיחות מתקני משחק ע"י מפקחי מתקני משחק באזורים ומתויק בתיקי בדיקה".

פניות (הודעות) על תקלות במתקני משחקים

89. פניות על תקלות במתקני משחקים מגיעות למח' שיפור רחובות ואתרים מהגורמים הבאים:

- א. פניות תושבים ליחידה לפניות הציבור.
- ב. פניות תושבים המגיעות באמצעות המוקד העירוני.
- ג. הודעות של מנהלי אזורים, מפקחי בטיחות מתקני משחקים, מהנדסת בטיחות או עובדי וקבלני מח' גנים ונוף.

פניות תושבים ליחידה לפניות הציבור בנושא מתקני משחקים

90. היחידה לפניות הציבור מעבירה פניות תושבים בגין מתקני משחקים לרכות פניות הציבור באגף שפ"ע, המפנה את הפניות לטיפול מח' שיפור רחובות ואתרים. התשובות לפונים ניתנות בדר"כ ע"י היחידה לפניות הציבור ולעיתים ע"י מנהל אגף שפ"ע או מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים. במהלך המחצית השנייה של שנת 2003 התקבלו ביחידה לפניות הציבור 10 פניות בנושא מתקני משחקים.

91. הביקורת בדקה את משכי הזמן של טיפול בפניות ולהלן הממצאים:

מספר ימי עבודה	תאריך התשובה לפנ"צ או לפונה	הגורם המשיב	נושא	תאריך קבלת הפנייה בשפ"ע	מס' מטלה בפנ"צ	מס'
13	11/6	מנהל מח' לשיפור רחובות ואתרים	גינה ציבורית ברח' מעפילי אגוז	26/5	4618	1.
23	24/7	מנהל אגף שפ"ע	תחזוקה ושיקום גינה ציבורית בשכ' ניר אביב	17/6	5281	2.
6	26/6	מנהל מח' לשיפור רחובות ואתרים	גינת צירלסון – סכנה בתחום הנדנדות	19/6	5315	3.
33	7/9	מנהל אגף שפ"ע	גינה ברח' בן יהודה (גן טאו)	22/7	6557	4.
5	28/8	מח' לשיפור רחובות ואתרים	גינה ציבורית ברח' עמישב	24/8	7319	5.
27	11/9	מח' לשיפור רחובות ואתרים	גינה ציבורית	6/8	6832	6.
57	15/1/04 *	פניות הציבור	גן ציבורי ברח' משה דיין 26 א'	21/10	8715	7.
9	17/11	פניות הציבור	טיפוח גינת מוצקין	5/11	9247	8.
24	19/11	פניות הציבור	תלונה על איכות השירות במוקד העירוני (בנושא מתקני משחקים)	19/10	9145	9.

מספר ימי עבודה	תאריך התשובה לפנ"צ או לפונה	הגורם המשיב	נושא	תאריך קבלת הפנייה בשפ"ע	מס' מטלה בפנ"צ	מס' 10.
38	18/12	מנהל אגף שפ"ע	גינת משחקים בשכ' כוכב הצפון	20/10	9252	

* העיכוב במתן התשובה לפונה הינו בשל הפניית הפנייה ל - 3 גורמים עירוניים.

92. מנתוני טבלת משכי הזמן של הטיפול בפניות עולים הממצאים הבאים:

א. ב - 3 פניות נשלחו תשובות לפונים לאחר למעלה מחודש.

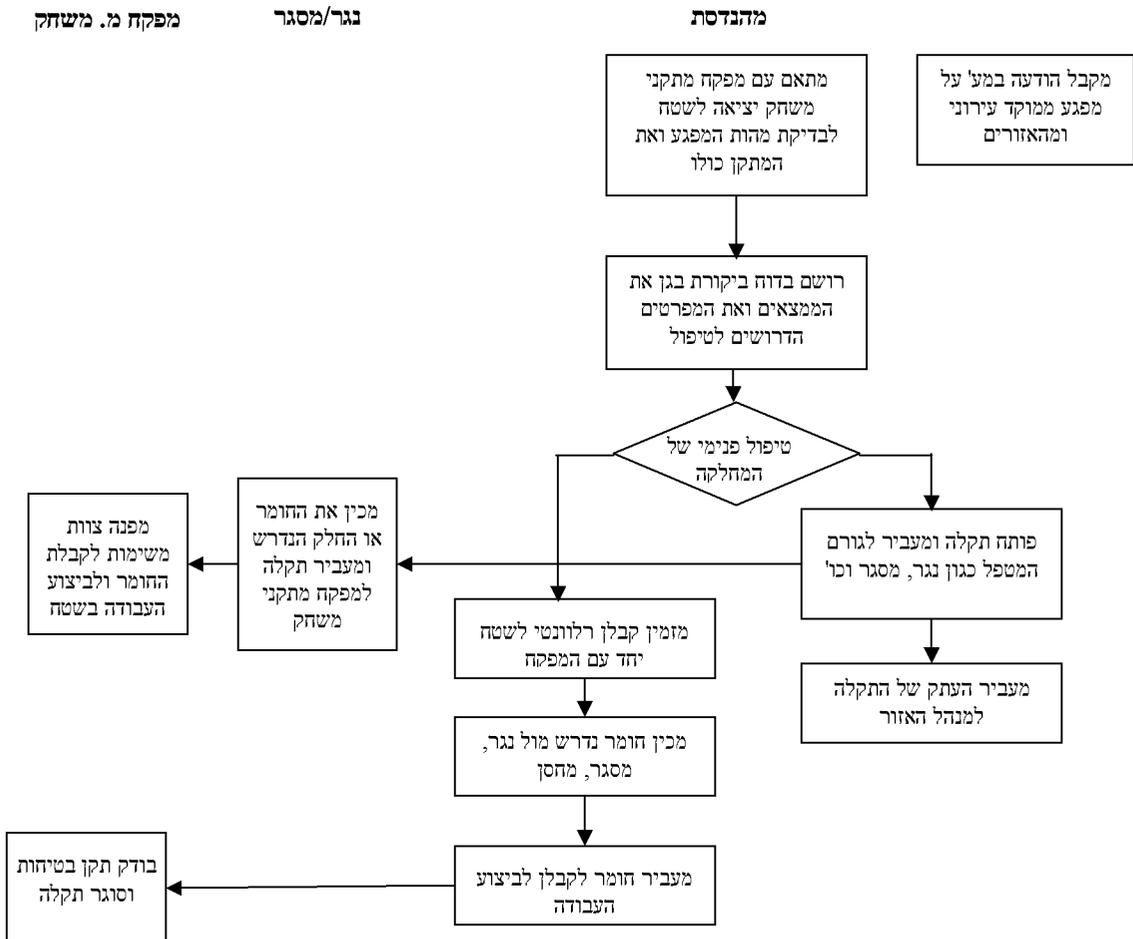
ב. ב - 3 פניות נשלחו תשובות לפונים לאחר למעלה משבועיים.

מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "תהליך הטיפול כלל הפצת הפניות וקבלת התשובות באמצעות הדואר העירוני, לעיתים נאספות התשובות ממספר גורמים באגף, לעיתים יש צורך בסיוור משותף בשטח של מספר גורמים באגף ולעיתים נדרשת הכנת אומדנים ובחינת אפשרויות תקצוב בטרם ניתן לקבל החלטה. מטבע הדברים, יש פער בין מועד הביצוע בשטח לבין המענה בכתב, כאשר בכל מקרה שולחת יחידת פנ"צ תשובת ביניים".

הודעות על תקלות המתקבלות באמצעות המוקד העירוני

93. נוהל מס' 716 "בטיחות במתקני משחק" מתאריך 1/12/03 מגדיר, בין השאר, את תהליך הטיפול

בתקלות בנושא בטיחות מתקני משחקים. להלן תרשים הזרימה:

94. תקלות בגין מתקני משחקים מתקבלות כאמור כתוצאה מביקורות של מפקחי בטיחות מתקני משחקים או רכזת בטיחות מתקני משחקים, הודעות מוקד ודיווחים של עובדי וקבלני מחלקת גנים ונוף הנמצאים בגנים.
95. בעקבות תקלות אלו יוצאים מפקחי הבטיחות לשטח. תקלות קטנות כגון החלפת שאקלים (טבעות), ברגים וכו' מתוקנות על ידם או ע"י צוותי המשימה של האזורים במחלקת שיפור רחובות ואתרים. תקלות המצריכות עבודת נגרות או ריתוך נמסרות לביצוע נגר או מסגר, שהינם עובדי המחלקה ונמצאים במתחם מטה המחלקה.
96. לאחר הכנת החלקים הנדרשים לצורך התיקון, שהוכנו לפי דרישת מפקח בטיחות מתקני משחקים או רכזת בטיחות מתקני משחקים, ושמידותיהם נרשמו על גבי טפסי התקלות שהועברו לנגר או למסגר לטיפול, נלקחים החלקים ע"י צוותי המשימות ומורכבים בשטח.
97. תיקוני תקלות גדולות הכרוכים בפירוק מתקן והבאתו לתיקון בנגריה או במסגריה של המחלקה מבוצעים באמצעות קבלנים של מחלקת גנים ונוף, המחוייבים עפ"י מכרז מסגרת פומבי מס' 224/2001 של אגף שפ"ע "ביצוע עבודות אחזקה ושיקום שטחים מגוננים", פרק "מבוא ותנאים כלליים", לתקן כל מתקן, להובילו, לפרקו ולהציבו, הכל לפי העניין, על חשבונם, כאשר החומרים להובלת המתקן שהועבר מהגן יהיו ע"ח העירייה.
98. מחודש יולי 2001 נמצאת בהרצה אמנת שירות של עיריית תל אביב - יפו בנושא מפגעים. אמנה זו כוללת בתוכה זמני תקן לכל מפגע שנקבעו ע"י גורמי העירייה הרלוונטיים לסוגי המפגעים השונים.
99. בטבלת המפגעים של אמנת השירות, הכוללת את תיאור המפגע ודחיפות הטיפול, נקבעה דחיפות תיקון מתקן משחקים (רגוע – חודש). בעקבות הערת הביקורת למנהל מח' שיפור רחובות ואתרים על זמן התקן הרב שנקבע לתיקון מתקן משחקים, הוציא מנהל אגף שפ"ע בתאריך 15/2/04 מכתב למנהל המוקד העירוני שנושאו "מפגעים לאמנת שירות מול המוקד" ובו ציין, בין השאר, כי יש לשנות בקטגוריית הדחיפות של תיקון מתקן משחקים, את זמן התקן שנקבע מחודש ל - 12 שעות. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "אמנת שירות" לחושב הכוללת בתוכה זמני תקן לביצוע המתחייב מהיחידה המבצעת. "אמנת שירות" שודרנה וחלו בה שינויים בפרמטרים ובזמני התקן. במתכונתה הקודמת, כתקלה המשתייכת לתיקון מתקני משחק, זמן התקן היה רגוע – חודש. במתכונתה הנוכחית חידדנו את תאור המפגע, והוספנו תיקון מתקני משחק – בטיחות. מצב זה שינה את זמן התקן ל-12 שעות בלבד (ההדגשות במקור). פרמטר זה החליף את קודמו וכיום כל תקלה במתקן משחק מקבלת טיפול מהיר ומקצועי גם אם אין בעיה בטיחותית".
100. מוקדן המחלקה לשיפור רחובות ואתרים מקבל הודעות על תקלות במתקני משחקים מהמוקד העירוני באמצעות מערכת מוקד המחוברת למערכת האחזקה שבשימוש המחלקה. טפסי "הודעות

מוקד" שבהם מופיעים, בין השאר, פרטי התקלה מועברים ע"י המוקדן למנהלי האזורים שבשטחי האזור שלהם מצויים הגנים ובהם מתקני המשחקים שלגביהם דווחו התקלות. לאחר תיקון התקלה מעדכן מוקדן המחלקה במערכת האחזקה את סטטוס התקלה ותאריך הסרת המפגע.

101. מדוח "איתור הודעה מפורט" של מערכת המוקד העירוני בנושא מתקני משחקים עולה כי במחצית השנייה של שנת 2003 (1/6/03-31/12/03) התקבלו במוקד העירוני 99 הודעות על מפגעים/תקלות במתקני משחקים שטופלו ע"י מח' שיפור רחובות ואתרים ועמדו בזמן התקן שהיה תקף לאותה תקופה באמנת השירות (עד חודש ימים).

הודעות על תקלות המתקבלות שלא באמצעות המוקד העירוני (תקלות פנימיות)

102. מדוח "פרטי תקלות" של מערכת האחזקה בנושא מתקני משחקים עולה כי במחצית השנייה של שנת 2003 התקבלו ע"י מוקדן המחלקה לשיפור רחובות ואתרים 339 הודעות על תקלות של מתקני משחקים, שלא באמצעות המוקד העירוני.

103. מוקדן המחלקה פותח תקלה במחשב בגין הודעות על תקלות שהתקבלו ממפקחי בטיחות, מרכזת בטיחות מתקני משחקים, מעובדי מח' גנים ונוף ועוד ומעביר טופס "הודעה ידנית" לאזור הרלוונטי.

104. בטופס זה מצויין, בין השאר, תאריך פתיחת התקלה, כתובת הגן ופרטי התקלה. בגמר הטיפול בתקלה רושם מפקח הבטיחות על גבי הטופס את התאריך בו תוקנה התקלה ומעביר את טופס "הודעה ידנית" למוקדן המחלקה שסוגר את התקלה.

105. הביקורת ערכה השוואה בין תאריכי הביצוע (תיקון התקלה) בפועל שנרשמו ידנית ע"י מפקחי בטיחות מתקני משחקים על גבי הטופס "הודעה ידנית" לבין תאריכי תיקון התקלה, כפי שהוקלדו ע"י המוקדן העירוני לאחר קבלת הטפסים ותיקון התקלה. להלן מספר דוגמאות:

מס'	שם הגן	כתובת	סוג תקלה	תאריך פתיחת תקלה	תאריך תיקון תקלה (ידני)	תאריך תיקון תקלה (מוקדן)
1.	גן הבנים	אורי לסר 4	השלמת גומי בעלה ורד	16/6/03	17/6/03	19/6/03
2.	גן אוסישקין	אויסישקין 11	החלפת מושב עץ לנדנדת סירה	17/6/03	20/6/03	23/6/03
3.	גן הכובשים	הכובשים 74	החלפת שרשראות ל-3 נדנדות סל	15/6/03	20/6/03	23/6/03
4.	גן הכובשים	הכובשים 72	החלפת מושב עץ לנדנדת סל + משענת עץ	15/6/03	20/6/03	23/6/03
5.	גן אוסישקין	אויסישקין 21	החלפת שרשראות לנדנדת לוח גומי במתקן בית בובות	15/6/03	24/6/03	29/6/03
6.	/	עד' מסריק 2	פירוק שלט כלבים והתקנתו סמוך למתקני המשחק	5/6/03	29/6/03	28/7/03
7.	הנביאים	מלאכי 8	ניקוי גרפיטי ממגלשות + החלפת קטע גדר בארגז מתקני קפיץ	5/11/03	6/11/03	11/11/03

מס'	שם הגן	כתובת	סוג תקלה	תאריך פתיחת תקלה	תאריך תיקון תקלה (ידני)	תאריך תיקון תקלה (מוקלד)
8.	מרקוביץ פרדריק	/	פירוק קרוסלה רופפת והבסיס + התקנת קרוסלה חדשה והבסיס	11/11/03	20/11/03	18/12/03
9.	שטראוס	בלפור 14	להתקין נדנדה קטנה במתקן T	24/11/03	1/12/03	3/12/03

106. מוקדן המחלקה מסר לביקורת כי הסיבות לחוסר ההתאמה, בין תאריכי הביצוע (תיקון) בפועל לבין תאריכי הביצוע (תיקון) שהוקלדו על ידו, נובעות בעיקר מהעובדה שלצורך הקלדת התאריך הנכון של תיקון התקלה עליו, בין היתר, לקרוא כל טופס, עובדה הגוזלת ממנו זמן רב ועל כן הוא מקליד את התאריך בו הוא סוגר בפועל במחשב את התקלה. כמו כן לטענתו ניתן להקליד את התאריך רק עד 5 ימים בדיעבד ובאם ברצונו להקליד תאריך מאוחר יותר, המערכת אינה מאפשרת זאת. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "המעקב על ביצוע ההודעות מתבצע במחשב באמצעות "מערכת האחזקה". מערכת זו משותפת לאגף שפ"ע, למינהל בת"ש ויח' נוספות בעירייה. בעבר, אפשרה המערכת סגירת תקלות בדיעבד ללא מגבלה. בהמשך לדרישת מנהלים מיחידות שונות הוחלט להגביל את פרק הזמן לסגירת התקלה במחשב ל-3 ימי עבודה (5 ימים עם שישי ושבת). מוקדן המחלקה הונחה להקליד במדויק את תאריך הביצוע (תיקון) בפועל. הנחייה זו ניתנה במקביל לשינוי הפרמטר ב"אמנת שרות" כאשר הצטמצם פרק הזמן בו יש לטפל בתיקון מתקן משחק בטיחותי. הוסבר למוקדן שסגירת תקלות במועד חשובה ביותר הן מבחינה בטיחותית והן במקרים של חביעות עתידיות".

דוחות פירוט אתרים

107. דוחות פירוט אתרים מפרטים את האתרים שבהם יש מתקני משחקים ומשמישים את מפקחי בטיחות מתקני משחקים ואת רכזות בטיחות מתקני משחקים לצרכי עבודתם. בדוחות אלו מצויינים, בין השאר, שמות האתרים, סוגי האתרים (גן, מגרש משחקים, חורשה ועוד) וכן כתובת האתרים.

108. בבירור שערכה הביקורת עם מפקחי בטיחות מתקני משחקים של 4 האזורים, מסתבר כי דוחות אלה אינם מעודכנים ומצויינים בהם אתרים שאין בהם מתקני משחקים, כתובות האתרים שגויות וכן חסרים בדוחות אתרים שבהם נמצאים מתקני משחקים.

109. להלן דוגמאות לליקויים שנמצאו בדוח פירוט אתרים של אזור דרום, שהופק לבקשת הביקורת בתאריך 7/1/04:

א. אתרים המופיעים בדוח ואין בהם מתקני משחקים:

(1) "נחל עוז" – רח' נחל עוז 15.

(2) "פסטלוצ'י" – רח' פסטלוצ'י (אין מספר).

(3) "זלמן שז"ר" – רח' זלמן שז"ר (אין מספר).

(4) "שיפר" – רח' שיפר 17.

ב. כתובות שגויות:

מס"ד	שם האתר	הכתובת המצויינת בדוח	הכתובת הנכונה
1.	הר ציון	רח' הר ציון 29	רח' הר ציון 107
2.	גוש עציון	רח' אריסטו 8	רח' אריסטו 1
3.	אייזיק חריף	רח' אייזיק חריף 38	רח' אייזיק חריף 23
4.	פיאנקובסקי מריץ	רח' פיאנקובסקי מריצה 4	רח' אלברט קיוסו 4

ג. אתרים שבהם קיימים מתקני משחקים שאינם מופיעים בדוחות:

שם אתר	כתובת
גולומב	רח' גולומב 5
ווינגטון	רח' ווינגטון 20
נווה גולן	רח' יפת 179
שד' הים	רח' הערמון 8
העם הבולגרי	דרך בן צבי 12
קומפלט המגן	רח' המגן 6

מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי: "הדו"ח נבדק ונמצא שבהגדרת "מתקני משחק" נכללו במעות מספר פריטי ריהוט שאינם מתקני משחק – הדבר תוקן. לגבי כתובות הגנים – בד"כ גן אינו נקודתי ולכן ניתן לתאר את כתובתו בכמה אופנים, על פי מספר הבית הסמוך, או בית שנמצא ממול לגן, או הרחוב שממנו יש גישה לגן. כתובות שגויות תוקנו. כמו כן בטופס המשמש לבדיקה הבטיחותית מודפסות כיום שתי כתובות גישה לגן במידה וישנן. בבדיקת הגנים החסרים נמצא שמספר גנים חדשים הוזנו במעות בסוג אתר "רחוב" – הנושא תוקן. יצוין כי המפקחים הכירו את האתרים בשטח, באצעות סיורים משותפים עם המפקחים של מחלקת גנים ונוף ועם רכות הבטיחות ולא הסתמכו רק על הדו"ח לצורך הביקורת".

מסקנות

אחזקת ארגזי חול

110. מנגנוני הפיקוח והבקרה בכל נושא החלפת החול בארגזי החול ע"י הקבלנים, כפי שבאו לידי ביטוי באזורי מרכז וצפון במח' גנים ונוף, לקויים והם פועל יוצא של:

א. היעדר נתונים לגבי אופן תחשיב כמות המ"ק חול שיש להחליף. עובדה זו מונעת שקיפות ומעלה ספק לגבי כל הליך ההתחשבות הכספית עם הקבלנים.

ב. תיעוד לקוי וחסר לגבי כמות המ"ק חול שהוחלפה בכל גן.

- ג. אי דרישה מצד מנהלי האזורים לדיווחים בפקס של הקבלן לגבי הגנים בהם ביצע החלפת חול מהווה הפרת תנאי הסעיף במכרז המתייחס לדרישה זו.
- ד. אי ניהול רשימה ע"י מנהל אזור מרכז, הכוללת את שמות הגנים שבהם מצויים ארגזי חול וכמות המ"ק חול שמכיל כל ארגז והמהווה בסיס לתחשיב כמות החול שיש להחליף בגנים.
- ה. היעדר דיווחים בכתב של המפקחים על הקבלנים, המאשרים את ביצוע החלפת החול ע"י הקבלנים.
- מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובתו לממצאים כי ניתנה הנחיה לצרף לכל פקודה את פירוט הגנים והמ"ק וכי הפיקוח על החלפת החול יהיה פיקוח צף ולא בדיעבד.

בדיקות חודשיות

111. אי קיום הוראות תקן 1498 ואכיפת השינויים שחלו בו ע"י מפקחי בטיחות מתקני משחקים בבדיקות החודשיות, שערכו במהלך שנת 2003, נבע מהסיבות הבאות:
- א. חוסר התייחסות בנוהל העירוני "בטיחות במתקני משחק" לאופן הבדיקה כפי שמחייב התקן 1498 (חלק 4).
- ב. היעדר הנחיות הממונים על מפקחי בטיחות מתקני המשחקים לגבי עריכת הבדיקות עפ"י הפרמטרים לבדיקה הקבועים בתקן איפשר עריכת בדיקות ללא כל קריטריונים.
- ג. אי הכשרת 3 מפקחים מתוך 5 מפקחי בטיחות לבדיקות החודשיות ואי שליחת כל המפקחים מדי שנה לקורסים של מכון התקנים מנעו, בין השאר, את עדכוןם בדבר השינוי שחל בתקן.
- ד. תקשורת לקויה בין גורמי העירייה האמונים על הבדיקות החודשיות ובין הגורמים המוסמכים, קרי המרכז לשלטון מקומי ומכון התקנים, גרמו לעובדה שהבדיקות החודשיות נערכו שלא בהתאם לשינויים שחלו בשנת 2000 בתקן 1498 (חלק 4).
112. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובתו לממצאים כי:
- א. יפעל לתיקון נוהל עירוני מס' 716 כנדרש;
- ב. נבנה טופס בדיקה לפי חלק 4 לתקן 1498, שעל פיו נערכות הבדיקות החודשיות;
- ג. בשנת 2004 הוכשרו 19 עובדים כמפקחי מתקני משחק ע"י מכון התקנים.
113. מנגנוני הפיקוח והבקרה של הממונים על מפקחי בטיחות מתקני משחקים, קרי מנהלי האזורים, סגניהם ומנהל מחלקת שיפור רחובות ואתרים דאז לוקים בחסר מהסיבות הבאות:
- א. חוסר תכנון עבודת מפקחי בטיחות מתקני משחקים, שבא לידי ביטוי בהיעדר תוכניות עבודה יומיות וחודשיות, גרם למפקחי בטיחות מתקני משחקים לקבוע על דעתם אלו גנים וכמה גנים ייכללו במסגרת בדיקתם ביום עבודה נתון.

- ב. בהיעדר תוכניות עבודה נמנעה מהמנהלים היכולת לפקח על ניצול אופטימלי ואפקטיבי של עבודת מפקחי בטיחות מתקני משחקים, עובדה שהובילה לבדיקה חודשית של כל המתקנים בגנים במספר מועט של ימים.
- ג. חוסר אחידות בטפסי הבדיקה החודשית גרם לשונות בדיווח על ממצאי הבדיקה בארבעת האזורים של מח' שיפור רחובות ואתרים.
114. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובתו לממצאים כי:
- א. נכון לאוגוסט 2004, מנהלי האזורים ומפקחי מתקני המשחקים בונים תוכניות עבודה ובוחנים תכנון מול ביצוע;
- ב. הוכנו טפסים ונוהלי עבודה המחייבים את כל האזורים.
115. לדעת הביקורת מוטלת בספק אמיתות הדיווח של מפקח בטיחות מתקני משחקים בגין בדיקת 29 גנים בתאריך 18/8/04.
116. אי ניהול תיקי גן באזורים צפון, מרכז ומזרח המכילים את כל המידע הקשור למתקני המשחקים פגם ביכולת הפיקוח והבקרה של מפקחי מתקני המשחקים.

בדיקות תקופתיות

117. הביקורת רואה כמחדל את העובדה שבמהלך שנים רבות לא בוצעו בדיקות תקופתיות ע"י מכון התקנים. נמסר לביקורת כי בעקבות החלטת מנכ"ל העירייה מתבצע תהליך בדיקה בטיחותית רחבת היקף של מכון התקנים.

עבודת רכזת בטיחות מתקני משחקים

118. חוסר יוזמת רכזת בטיחות מתקני משחקים לפעול למרכזו הגנים ברשימה הממוחשבת החודשית גרם לסרבול ולחוסר יעילות בעבודתה.
119. היעדר פיקוח מקצועי של רכזת בטיחות מתקני משחקים על מפקחי הבטיחות אפשר דיווחים לא אחידים ולוקים בחסר של מפקחי בטיחות מתקני המשחקים.
- מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי במהלך שנת 2004 נבנתה מחדש תוכנית העבודה לביקורת התקופתית באופן שבכל חודש ייבדקו גנים מאזורים סמוכים ככל האפשר.

פניות (הודעות) על תקלות במתקני משחקים

120. לדעת הביקורת טיפול בפניות שאורך מעל לחודש ממועד קבלת הפנייה ועד שליחת מכתב התשובה לפונה, כפי שמצאה הביקורת ב- 3 מקרים מתוך 10 שבדקה, פוגם באיכות השירות של עיריית תל אביב - יפו.

דוחות פירוט אתרים

121. ליקויים בדוחות הממוחשבים של פירוט אתרים שבאו לידי ביטוי בכתובות שגויות, כתובות אתרים שאין בהם מתקני משחקים ואי ציון אתרים שבהם קיימים מתקני משחקים, גרעו ממדימנות הדיווחים לגבי הבדיקות החודשיות ומספר הגנים שבהם קיימים מתקני משחקים. מנהל אגף שפ"ע מסר בתגובה לממצאים כי הליקויים שנמצאו בדוחות פירוט אתרים תוקנו.

המלצות

122. על מנהל מח' גנים ונוף יחד עם מנהלי האזורים לפעול להידוק הפיקוח והבקרה על הקבלנים בדרכים הבאות:

- א. עריכת רשימה של כמות המ"ק חול שיש להחליף בכל גן יחד עם התחשיב שכרוך בכך וצרוף נתונים אלו לפקודת העבודה הרלוונטית.
- ב. יש לדרוש מהקבלנים דיווח בפקס על ביצוע החלפת החול כמתחייב מתנאי הסעיף במכרז.
- ג. יש להכין רשימה ובה שמות הגנים שבהם מצויים ארגזי חול וכמות המ"ק שהינם מכילים.
- ד. על מנהלי האזורים להנחות את המפקחים על הקבלנים למסור דיווחים בכתב על הגנים בהם ביצעו החלפת החול כולל כמות המ"ק חול שהוחלפו.

בדיקות חודשיות

123. על מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים:

- א. לאמץ בנוהל העירוני "בטיחות במתקני משחק" את הפרמטרים החלים על הבדיקה החודשית כפי שמחייב התקן.
- ב. להכשיר מדי שנה את 5 מפקחי בטיחות מתקני משחקים וכל הנוגעים לנושא בטיחות מתקנים בקורסים של מכון התקנים.
- ג. להנחות את הממונים על מפקחי בטיחות מתקני משחקים להקפיד על כך שהבדיקות החודשיות ייעשו על פי הוראות התקן.

124. על מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים ורכזות בטיחות מתקני משחקים להקפיד על קבלת מידע עדכני בדבר שינויים החלים בתקן 1498 מהגורמים המוסמכים לכך.

125. על מנהלי האזורים במח' שיפור רחובות ואתרים:

- א. להכין תוכניות עבודה יומיות וחודשיות המתייחסות לבדיקות החודשיות של מפקחי בטיחות מתקני משחקים באפקטיביות הראויה.
- ב. לבנות טפסי בדיקה חודשית שיכללו את הפרמטרים לבדיקה הנדרשים עפ"י התקן ואשר יאפשרו דיווח אחיד לגבי ממצאי הבדיקה של כל האזורים.

ג. על מנהלי האזורים צפון, מרכז ומזרח להכין תיקי גן שיכללו, בין השאר, את המסמכים הבאים: רשימת סוגי מתקני המשחקים, ממצאי בדיקות חודשיות, בדיקות חצי שנתיות של רכזת בטיחות מתקני משחקים, בדיקות שנתיים של מכון התקנים, הודעות על תקלות ומועד תיקונן.

בדיקות שנתיים

126. על מנהל האגף לשיפור פני העיר ומנהל מח' שיפור רחובות ואתרים להיערך מדי שנה לביצוע בדיקות שנתיים בהתאם להוראות כל דין.

עבודת רכזת בטיחות מתקני משחקים

127. על מנהל המחלקה לשיפור רחובות ואתרים יחד עם רכזת בטיחות מתקני משחקים לערוך רשימות חודשיות חדשות של ביקורות חצי שנתיים בגנים עפ"י סמיכות גיאוגרפית של הגנים.

128. על מנהלי האזורים להעביר את דוחות הבדיקה החודשית וטפסי הודעות על תקלות של מפקחי בטיחות מתקני משחקים לעיונה של רכזת בטיחות מתקני משחקים.

129. על רכזת בטיחות מתקני משחקים לקיים ישיבות עבודה מסודרות עם מפקחי בטיחות מתקני משחקים לשם מתן הנחיות מקצועיות.

פניות (הודעות) על תקלות במתקני משחקים

130. על מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים להקפיד על טיפול מהיר ויעיל בפניות תושבים בגין תקלות במתקני משחקים וזאת לאור רגישות וחשיבות הנושא.

דוחות פירוט אתרים

131. על מנהל מח' שיפור רחובות ואתרים יחד עם מנהלי האזורים ואגף מיחשוב ומערכות מידע לעדכן את דוחות פירוט האתרים על מנת לאפשר ביצוע בדיקות מתקני משחקים מהימנות ותאימות למציאות בשטח.